

LEERP LICHTWET EN AANVRAAG OM VRIJSTELLING

Leerplicht

In de Leerplichtwet 1969 zijn de leerplicht en de kwalificatieplicht geregeld. Op dit gedeelte van de website leest u informatie over de leerplicht.

Leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot en met 16 jaar, vanaf de eerste dag van de maand nadat een kind 5 jaar wordt tot het einde van het schooljaar waarin het 16 jaar is geworden, of aan het einde van het twaalfde schooljaar. De basisschoolperiode telt mee voor acht jaar, ook als de leerling hier in werkelijkheid korter over gedaan heeft.

De meeste kinderen gaan al naar school als ze 4 jaar zijn. Ze vallen dan nog niet onder de Leerplichtwet, maar voor hen gelden wel de regels die de school voert over aanwezigheid en het volgen van het onderwijs. Deze regels gelden ook voor leerlingen vanaf 16 jaar die niet meer leerplichtig zijn.

De Leerplichtwet is streng. De wet zorgt ervoor dat ieder leerplichtig kind naar school gaat en op een school staat ingeschreven. Verplicht. Ouders of verzorgers zijn er verantwoordelijk voor dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Ze worden er dan ook op aangesproken als dat niet gebeurt. Scholen zijn verplicht spijbelende leerlingen te melden bij de gemeente, na uiterlijk drie achtereenvolgende verzuimdagen. Ook meldt de school wanneer de leerling gedurende vier opeenvolgende lesweken meer dan drie dagen bij elkaar opgeteld, verzuimt.

Spijbelt een kind langer dan drie dagen, of regelmatig, staat het niet ingeschreven op een school, dan zoekt de leerplichtambtenaar uit wat hiervoor de reden is. Is er geen wettige reden, dan kan hij een proces-verbaal opmaken of de Raad voor de Kinderbescherming inschakelen. Ouders en jongeren (vanaf 12 jaar) riskeren een boete als kinderen niet naar school gaan en/of niet op een school staan ingeschreven. Jongeren kunnen ook een leerstraf of een taakstraf krijgen. Bij 'luxeverzuim' (extra vakantie onder schooltijd zonder toestemming) is de kans op een proces-verbaal extra groot.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar controleert of de leerplicht wordt nageleefd. Ook geeft hij voorlichting aan jongeren over het belang van naar schoolgaan en de gevolgen van het overtreden van de Leerplichtwet. Als een kind niet meer naar school wil omdat het een probleem heeft, dan zoekt de leerplichtambtenaar – in overleg met school en ouders – naar een oplossing. Ouders en school zijn en blijven echter primair verantwoordelijk voor het kind. Is er sprake van ongegrond verzuim, dan zijn ouders en leerlingen vanaf 12 jaar aansprakelijk.

Leerplicht.net biedt u algemene informatie over de leerplicht. Een website neemt geen besluiten. Wilt u maatwerk voor uw kind of voor uzelf? Neem dan contact op met de leerplichtambtenaar van de gemeente waar uw kind woont.

Vrij van school

Kinderen moeten elke schooldag naar school. Bij bepaalde bijzondere omstandigheden kunnen zij extra vrij krijgen. Dit noemen we ook wel verlof of vrijstelling van de plicht tot geregeld schoolbezoek. Kinderen hoeven dan voor een dag of voor een beperkt aantal dagen niet naar school. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om terughoudend te zijn in het aanvragen van verlof. Vraag niet meer verlof aan dan echt noodzakelijk. Het is niet in het belang van het kind om school te moeten missen!

De Leerplichtwet kent geen snipperdagen. Jongeren hebben in een schooljaar voldoende vakantie. Om een dag eerder op vakantie te gaan, bijvoorbeeld om de files voor te zijn, staat het de school uiteraard vrij een van de vakantiedagen voor dit doel in te leveren. De medezeggenschapsraad van de school heeft een adviesbevoegdheid om de vakantiedata vast te stellen. In de medezeggenschapsraad zijn de ouders (en in het voortgezet onderwijs ook de leerlingen) vertegenwoordigd.

Soms kunnen kinderen worden vrijgesteld van leerplicht. Dit betekent dat ouders hun kind niet hoeven in te schrijven op een school. Kinderen gaan dan ook niet school.

Vrij voor 5-jarigen

Een bijzondere regeling is er voor 5-jarigen. Zo mogen kinderen van 5 jaar vijf uur per week thuisblijven als de ouders daarvoor kiezen, bijvoorbeeld om overbelasting voor hun kind te voorkomen. Ouders melden dit bij de directeur van de school. Is vijf uur niet genoeg, dan kan de directeur het kind nog maximaal vijf uur per week extra vrijaf geven. Zodra het kind 6 jaar is, geldt deze vrijstellingsmogelijkheid niet meer.

Voor vakantie onder schooltijd

Leerplichtwet stelt heel duidelijk dat vakantie onder schooltijd vrijwel onmogelijk is. Alleen als voldaan wordt aan alle drie de volgende voorwaarden kan een schooldirecteur op verzoek extra vakantie toestaan:

- Als ten minste een van de ouders een beroep heeft met seizoensgebonden werkzaamheden. Bijvoorbeeld in de agrarische sector of de horeca.
- Als het gezin in geen van de schoolvakanties in één schooljaar samen met vakantie kan.
- Als de extra vakantie niet in de eerste twee weken van het schooljaar valt.

Vrij door overmacht

Er zijn andere gewichtige omstandigheden denkbaar waaronder de leerling vrijgesteld moet (kunnen) zijn van de plicht tot schoolbezoek. Het gaat hierbij om eenmalige gezins- en familiesituaties die buiten de wil en de invloed van de ouders en/of de jongere liggen. Als het gaat om een vrijstelling van ten hoogste tien dagen in een schooljaar (in een keer of bij elkaar opgeteld), dan is de directeur van de school bevoegd om een besluit te nemen over een dergelijk verzoek van de ouders.

Gaat het om meer dan tien dagen in een schooljaar (in een keer of bij elkaar opgeteld), dan is de leerplichtambtenaar bevoegd tot een besluit. De leerplichtambtenaar neemt pas een besluit als hij de directeur heeft gehoord.

Bij een beslissing moeten de directeur van de school en/of de leerplichtambtenaar het algemeen onderwijsbelang afwegen tegen het persoonlijk belang van de jongere en zijn gezin. Extra verlof wordt gegeven als hiermee een onredelijke situatie wordt voorkomen!

Vuistregels

Veel directeuren van scholen en leerplichtambtenaren hanteren de vuistregels die hieronder staan, om bij gewichtige omstandigheden wel of geen extra verlof te verlenen. Ouders kunnen aan de directeur en/of aan de leerplichtambtenaar vragen deze vuistregels te gebruiken, maar omdat het geen wettelijke regels zijn, zijn zij niet verplicht deze regels toe te passen. Het kunnen dus meer, maar ook minder verlofdagen zijn.

Extra vrij mogelijk:

- Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind: maximaal twee dagen.
- Huwelijksjubilea (12½, 25, 40, 50 of 60-jaar van ouders en/of grootouders: één dag.

- 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders: één dag.
- Ernstige ziekte van ouders, bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind: duur in overleg met directeur.
- Overlijden van bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad van het kind: duur in overleg met de directeur.
- Verhuizing van gezin: één dag.

GEEN extra vrij mogelijk

- Activiteiten van verenigingen, zoals scouting- of voetbalkamp (zie ook bijzondere talenten).
- Vakantie buiten de vastgestelde schoolvakanties (ook in geval van speciale aanbiedingen in het laagseizoen). Een uitzondering op deze regel staat bij 'Vakantie onder schooltijd'.
- Voor vakantie eerder vertrekken of later arriveren vanwege (verkeers)drukke.
- Familiebezoek in het buitenland.
- Het argument 'mijn kind is nog jong'.
- Het argument 'vlak voor de vakantie wordt er toch (bijna) geen les meer gegeven'.

Graden in verwantschap

- 1e tot en met de 3e graad: ouders, broers en zussen, groot- en overgrootouders, ooms en tantes en neven en nichten (kinderen van broers en zussen).
- 4e graad: neven en nichten (kinderen van ooms en tantes), oudooms en oudtantes en achterneven en achternichten (kinderen van kinderen van broers en zussen).

Vrij aanvragen

Extra verlof kunt u aanvragen bij de schooldirecteur of de leerplichtambtenaar. Hij beoordeelt elke aanvraag individueel. Om tijd te creëren voor open overleg of een eventuele bezwaarprocedure, moet de verlofaanvraag minimaal acht weken van tevoren bij de directeur van de school binnen zijn. Is de vakantie al besproken en zijn de koffers bij wijze van spreken al gepakt, dan is er geen sprake meer van open overleg. Deze hoofdregel geldt niet voor verlof voor een religieuze feestdag of als de termijn van acht weken niet redelijk en/of realistisch is door een bijzondere omstandigheid.

De schooldirecteur is bevoegd een besluit te nemen over een extra verlofaanvraag voor maximaal tien dagen in een schooljaar (aaneensluitend of bij elkaar opgeteld). De leerplichtambtenaar is bevoegd een besluit te nemen over een extra verlofaanvraag voor meer dan tien dagen. Hij doet dit altijd in overleg met de schooldirecteur.

Bezwaar en beroep

Zowel de directeur als de leerplichtambtenaar is verplicht een besluit te nemen binnen een redelijke termijn. Moet hiervoor een extern advies worden ingewonnen, bijvoorbeeld van een arts, dan wordt dit schriftelijk gemeld. U hebt het recht om tegen dit besluit in beroep te gaan. Kijk hier voor meer informatie over bezwaar en beroep.

Vragen staat vrij...en weigeren daarbij

In een aantal gevallen kunnen kinderen worden vrijgesteld van leerplicht. Dit noemen we verlof. Het gaat hierbij om eenmalige gezins- en familiesituaties die buiten de wil en de invloed van de ouders en/of de jongere liggen. Kinderen hoeven dan voor een dag of voor een beperkt aantal dagen niet naar school.

Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om terughoudend te zijn in het aanvragen van verlof. Vraag niet meer verlof aan dan echt noodzakelijk. Het is niet in het belang van het kind om school te moeten missen!

De schooldirecteur is bevoegd een besluit te nemen over een extra verlofaanvraag voor maximaal tien dagen in een schooljaar (aaneensluitend of bij elkaar opgeteld.) De leerplichtambtenaar is bevoegd een besluit te nemen over een extra verlofaanvraag voor meer dan tien dagen. Hij doet dit altijd in overleg met de schooldirecteur.

Bij een beslissing moeten de directeur van de school en/of de leerplichtambtenaar het algemeen onderwijsbelang afwegen tegen het persoonlijk belang van de jongere en zijn gezin. Extra verlof wordt gegeven als hiermee een onredelijke situatie wordt voorkomen!

Veel directeuren van scholen en leerplichtambtenaren hanteren de vuistregels die op de website staan vermeld bij hun afweging wel of geen extra verlof te verlenen. U kunt aan de directeur en/of aan de leerplichtambtenaar vragen deze vuistregels te gebruiken. Let op: de vuistregels zijn geen wettelijke regels. De directeur en de leerplichtambtenaar zijn niet verplicht deze regels toe te passen. Het kunnen dus meer, maar ook minder verlofdagen zijn.

Maatwerk

Leerplicht.net biedt u algemene informatie over de leerplicht. Een website neemt geen besluiten. Wilt u maatwerk voor uw kind of voor uzelf? Neem dan contact op met de leerplichtambtenaar van de gemeente waar uw kind woont.